

I. DISPOSICIONS GENERALS

COMISSIÓ NACIONAL DELS MERCATS I LA COMPETÈNCIA

17287 *Circular 3/2019, de 20 de novembre, de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, per la qual s'estableixen les metodologies que regulen el funcionament del mercat majorista d'electricitat i la gestió de l'operació del sistema.*

Des de l'any 1999 s'ha anat implantant gradualment a tota la Unió Europea el mercat interior de l'electricitat. Aquest mercat interior té com a finalitat donar una possibilitat real d'elecció a tots els consumidors de la Unió Europea, tant ciutadans com empreses, de crear noves oportunitats comercials i de fomentar el comerç transfronterer, a fi d'aconseguir millores de l'eficiència, un augment de la qualitat del servei i una competitivitat més gran, i de contribuir a la seguretat del subministrament i a la sostenibilitat.

La Directiva 2003/54/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de juny de 2003, sobre normes comunes per al mercat interior de l'electricitat, i, posteriorment, la Directiva 2009/72/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 13 de juliol de 2009, que substitueix l'anterior, van posar les bases per a la creació del mercat interior de l'electricitat. En particular, aquesta última Directiva va establir que la regulació de les interconnexions i els intercanvis d'energies de balanç els han de fixar les autoritats reguladores, d'acord amb uns criteris que persegueixin un bon funcionament del mercat interior de l'electricitat.

El Reglament (CE) núm. 714/2009 del Parlament Europeu i del Consell, de 13 de juliol de 2009, va establir les condicions d'accés a la xarxa per al comerç transfronterer d'electricitat i, en particular, va regular els procediments utilitzats per assignar la capacitat d'intercanvi en les interconnexions entre països de la Unió Europea, i preveia la coordinació dels mecanismes d'assignació entre els sistemes que uneixen les interconnexions i permetia als estats membres establir una regulació més detallada de la que contenia.

La Circular 2/2014, de 12 de març, de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència va establir la metodologia relativa a l'accés a les infraestructures transfrontereres, inclosos els procediments per assignar capacitat i gestionar la congestió, així com la metodologia relativa a la prestació de serveis d'equilibri entre sistemes gestionats per diferents operadors del sistema.

Posteriorment a la publicació de la Circular esmentada s'han aprovat una sèrie de reglaments denominats «codis de xarxa» o «directrius», comuns a tots els gestors de xarxes de transport, que estableixen directrius sobre les matèries que preveu el Reglament (CE) 714/2009.

Entre d'altres, en l'ordre d'aprovació, cal destacar el Reglament (UE) 2015/1222 de la Comissió, de 24 de juliol de 2015, pel qual s'estableix una directriu sobre l'assignació de capacitat i la gestió de les congestions (CACM); el Reglament (UE) 2016/1719 de la Comissió, de 26 de setembre de 2016, pel qual s'estableix una directriu sobre l'assignació de capacitat a termini (FCA); el Reglament (UE) 2017/1485 de la Comissió, de 2 d'agost de 2017, pel qual s'estableix una directriu sobre la gestió de la xarxa de transport d'electricitat (SOGL); el Reglament (UE) 2017/2195 de la Comissió, de 23 de novembre de 2017, pel qual s'estableix una directriu sobre el balanç elèctric (EBGL), i el Reglament (UE) 2017/2196 de la Comissió, de 24 de novembre de 2017, pel qual s'estableix un codi de xarxa relatiu a emergència i reposició del servei (NCER):

– El CACM regula els aspectes fonamentals que regeixen l'assignació de capacitat dins de la Unió Europea en els mercats diaris i intradiaris europeus. Així, el mercat diari està basat en un acoblament de mercats en què les ofertes es casen a la vegada que s'assigna la capacitat d'intercanvi en les diferents zones d'ofertes. El mercat intradiari es dissenya com un mercat intradiari continu amb la possibilitat d'incorporar subhastes.

- L'FCA fixa el marc general per al càlcul i l'assignació a llarg termini de la capacitat de les interconnexions comunitàries, així com per a la creació de la plataforma única europea de subhastes per a l'assignació dels drets de capacitat a llarg termini.
- El SOGL estableix les directrius per preservar la seguretat de l'operació, la qualitat de la freqüència i l'ús eficient del sistema i els recursos interconnectats.
- L'EBGL estableix el marc normatiu europeu per al desenvolupament, la implantació i l'operació dels mercats de balanç en el mercat interior d'electricitat europeu. L'EBGL preveu així un cronograma d'implantació de plataformes europees per a l'intercanvi de serveis de balanç i un marc per a l'harmonització dels diferents mercats de balanç en l'àmbit europeu (contractació i liquidació de reserves per a la contenció de la freqüència, reserves per a la recuperació de la freqüència i reserves de substitució), així com una metodologia comuna per a l'activació de reserves per a la recuperació de la freqüència i de reserves de substitució, a través de principis i normes comuns.
- L'NCER indica com els operadors del sistema han de gestionar els estats d'emergència, així com la coordinació necessària a escala europea, les simulacions i proves i les eines i equips necessaris per garantir la reposició del sistema.

D'acord amb el que preveuen els reglaments esmentats, són competència de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència els desplegaments que es deriven dels reglaments de mercats (CACM, FCA, EBGL). Al seu torn, també correspon a aquesta Comissió desplegar els aspectes del Reglament de gestió de la xarxa de transport que impliquen la coordinació per a l'operació del sistema (SOGL, NCER) amb altres autoritats reguladores nacionals europees, així com aspectes del desplegament i l'aprovació dels quals per part de les autoritats reguladores nacionals estan previstos a la normativa comunitària.

Així mateix, és rellevant en el marc de la supervisió d'aquests mercats el Reglament (UE) 1227/2011, de 25 d'octubre de 2011, sobre la integritat i la transparència del mercat majorista de l'energia, que té com a objecte prohibir pràctiques abusives que afecten els mercats majoristes d'energia.

L'aplicació d'aquests reglaments comporta un increment considerable en el grau de cooperació entre els diferents actors de l'àmbit elèctric europeu, especialment per a les autoritats reguladores nacionals i els operadors dels sistemes i dels mercats, per tal de facilitar l'harmonització de les normes vigents sobre assignació de capacitat, gestió de congestions i intercanvis d'electricitat (en els horitzons de llarg termini, diari, intradiari, balanç i temps real). L'aplicació de les seves disposicions requereix, per exemple, el disseny, el desenvolupament i l'adopció de diferents metodologies harmonitzades i plataformes de negociació comunes, a proposta dels operadors i amb la consulta prèvia als interessats i l'aprovació per part de les autoritats reguladores pertinents. Tant les propostes derivades d'aquests reglaments com la seva aprovació es porten a terme de manera coordinada en tot l'àmbit d'aplicació, que pot ser nacional, regional (quan afecta diversos països) i fins i tot europeu, en funció del nombre de països afectats per la regulació.

Així, cal mencionar propostes que aprova el regulador nacional com, per exemple, les condicions de balanç, d'altres que les aproven els reguladors d'una regió, com, per exemple, la metodologia de càlcul de capacitat que afecta la regió sud-oest (Portugal-Espanya-França), i d'altres que les aproven tots els reguladors europeus, com l'algorisme d'acoblament del mercat diari.

El model en què es basa l'elaboració de les metodologies i les condicions previstes als reglaments europeus esmentats, que implica la recepció, per part dels reguladors, de propostes preparades pels operadors implicats, amb la seva posterior anàlisi i aprovació o sol·licitud d'esmenes, s'ha demostrat com una eina àgil i fiable a l'hora de desplegar i modificar la regulació de detall a escala europea, i incrementa l'oportunitat de participació dels subjectes des de les primeres fases del desplegament, fet que es considera positiu en matèries que, com aquestes, tenen un contingut eminentment tècnic. Aquest model també s'ha d'utilitzar respecte a les regles o les condicions de mercat d'aplicació nacional. Això

facilita un procés d'aprovació de la normativa més transparent per als subjectes, i manté els nivells requerits de rigor tècnic, objectivitat i no discriminació.

Així mateix, el juny de 2019, la Unió Europea ha completat la revisió del marc normatiu de la seva política energètica, a través del denominat paquet normatiu d'Energia neta per a tots els europeus, que estableix les condicions per a la transició cap a una energia neta, amb la finalitat d'assolir els compromisos assumits en virtut de l'Acord de París, adoptat el 12 de desembre de 2015. En particular, cal destacar el Reglament 2019/943, de 5 de juny de 2019, relatiu al mercat interior de l'electricitat, i la Directiva 2019/944, de 5 de juny de 2019, sobre normes comunes per al mercat interior de l'electricitat i per la qual es modifica la Directiva 2012/27/UE, que tenen com a objectiu aconseguir un mercat de l'electricitat europeu més competitiu i més flexible que faciliti la participació de les energies renovables i la demanda. El Reglament 2019/943 aborda una revisió de l'anterior Reglament 714/2009 i la Directiva 2019/944, i una revisió de l'anterior Directiva 2009/72, i tracta d'eliminar, en tots dos casos, els obstacles detectats per a la realització del mercat interior de l'electricitat.

D'altra banda, l'11 de gener de 2019 es va publicar el Reial decret llei 1/2019, d'11 de gener, de mesures urgents per adequar les competències de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència a les exigències derivades del dret comunitari en relació amb les directives 2009/72/CE i 2009/73/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 13 de juliol de 2009, sobre normes comunes per al mercat interior de l'electricitat i del gas natural, en el qual s'estableixen les competències de la CNMC en l'àmbit, entre d'altres, dels mercats organitzats d'electricitat. En particular, destaca l'apartat 38 de l'article 7 introduït a la Llei 3/2013, de 4 de juny, que atribueix a aquest organisme la potestat de determinar les regles dels mercats organitzats en el seu component normatiu en els aspectes l'aprovació dels quals correspongui a l'autoritat reguladora nacional de conformitat amb les normes del dret europeu.

La presa en consideració d'aquests reglaments esmentats anteriorment, així com l'assumpció de competències derivades del Reial decret llei 1/2019, d'11 de gener, fan necessària la revisió de la Circular 2/2014, de 12 de març, que queda derogada per aquesta Circular.

Finalment, la gestió de les interconnexions no comunitàries –interconnexions d'Espanya amb el Marroc i amb Andorra– queda fora de l'àmbit dels reglaments europeus esmentats anteriorment. No obstant això, es considera convenient incloure aquí la regulació particular d'aquestes interconnexions a fi de recollir en una única regulació tots els intercanvis transfronterers que es fan a Espanya. El mecanisme recollit en aquesta Circular per a aquests casos ha d'evolucionar en la mesura en què es desenvolupin mercats en competència en aquests sistemes, o bé s'arribi a acords específics de cooperació amb aquests països, sempre assegurant la coherència amb el model europeu.

Per al cas de la interconnexió Espanya-Andorra, Andorra té un sistema amb un únic comprador, i es considera la zona de preu integrada a la zona espanyola a l'efecte de gestió de la interconnexió.

Respecte al Marroc, el mecanisme previst per a la gestió de la interconnexió es basa en l'assignació de l'oferta marroquina mitjançant l'algoritme d'ajust europeu, respectant el valor màxim de capacitat disponible per a transaccions de mercat, en cada un dels dos sentits de flux d'energia en la interconnexió.

En tot cas, les interconnexions amb tercers països, regulades al capítol VI d'aquesta Circular, s'entenen subjectes a les disposicions que es dictin de conformitat amb l'article 3.5 de la Directiva (UE) 2019/944, respecte als participants de tercers països que operin al mercat interior de l'electricitat.

Al marge de la derogació que es porta a terme de la Circular 2/2014, de 12 de març, és necessari tenir en compte que aquesta Circular desplaça les disposicions anteriors al Reial decret llei 1/2019, d'11 de gener, que regulaven el mercat majorista d'electricitat i la gestió de l'operació del sistema, disposicions que, en les matèries que són objecte de regulació en aquesta Circular, esdevenen ara inaplicables, d'acord amb el dictamen emès pel Consell d'Estat, de conformitat amb el que estableix el Reial decret llei esmentat. Aquest efecte es produeix sense perjudici que, a través, si s'escau, de mecanismes de

cooperació, es pugui articular una taula de vigències per facilitar el coneixement de les normes aplicables en aquestes matèries, així com que, d'acord amb el que assenyalen diversos articles d'aquesta Circular, es doni publicitat, a través de les oportunes pàgines web, al compendi de normes aplicables, estructurat per matèries.

Per tot això, de conformitat amb el que estableixen els apartats 1.b) i c) i 38 de l'article 7 de la Llei 3/2013, de 4 de juny, amb els tràmits previs d'audiència i d'informe del Consell de Reguladors del MIBEL, i d'acord amb les orientacions de política energètica que preveu l'Ordre TEC/406/2019, de 5 d'abril,

El Ple del Consell de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, en la reunió del dia 20 de novembre de 2019, ha acordat, d'acord amb el Consell d'Estat, emetre aquesta Circular.

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Objecte de la Circular.*

Constitueix l'objecte d'aquesta Circular establir el marc regulador relatiu als aspectes següents:

1. El mercat majorista d'electricitat, definit com l'íntegrat pel conjunt de transaccions comercials de compra i venda d'energia i altres serveis relacionats amb el subministrament d'energia elèctrica.

D'acord amb el que estableixen la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, i el Reglament (UE) 2017/2195 de la Comissió, de 23 de novembre de 2017, pel qual s'estableix una directriu sobre el balanç elèctric, el mercat majorista d'electricitat s'estructura en mercats a termini organitzats i no organitzats, mercat diari, mercat intradiari, mercat d'ajust, entesos com els serveis de no freqüència i serveis de balanç del sistema, necessaris per garantir un subministrament adequat al consumidor, inclosa la resolució de restriccions tècniques.

2. La gestió de les interconnexions d'Espanya dins de la Unió Europea i amb tercers països en els diferents horitzons de negociació.

3. Els aspectes tècnics de l'operació del sistema, d'acord amb el que estableix el Reglament (UE) 2017/1485 de la Comissió, de 2 d'agost de 2017, pel qual s'estableix una directriu sobre la gestió de la xarxa de transport d'electricitat.

Article 2. *Àmbit d'aplicació.*

Aquesta Circular és aplicable als subjectes següents:

1. Els participants al mercat, entesos com els productors, els comercialitzadors, els consumidors directes en el mercat, o els seus representants corresponents, definits a l'article 6 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre.

2. L'operador del sistema i l'operador del mercat en l'àmbit de les seves competències.

3. Els gestors de la xarxa de distribució.

Article 3. *Definicions.*

Als efectes d'aquesta Circular, els conceptes tècnics que s'hi utilitzen, relatius al mercat majorista d'electricitat i a la gestió de l'operació del sistema, tenen el significat que resulta de les disposicions de la Unió Europea que regulen aquestes matèries. A aquest efecte, s'ha de tenir en compte, en particular, el significat que resulta de les definicions que contenen l'article 2 del Reglament (UE) 2015/1222 de la Comissió, de 24 de juliol de 2015, pel qual s'estableix una directriu sobre l'assignació de capacitat i la gestió de les congestions, l'article 2 del Reglament (UE) 2016/1719 de la Comissió, de 26 de setembre de 2016, pel qual s'estableix una directriu sobre l'assignació de capacitat a termini, l'article

3 del Reglament (UE) 2017/1485 de la Comissió, de 2 d'agost de 2017, l'article 2 del Reglament (UE) 2017/2195 de la Comissió, de 23 de novembre de 2017, pel qual s'estableix una directriu sobre el balanç elèctric, i l'article 3 del Reglament (UE) 2017/2196 de la Comissió, de 24 de novembre de 2017, pel qual s'estableix un codi de xarxa relatiu a emergència i reposició del servei.

Article 4. Coordinació de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència amb altres organismes.

1. La Comissió Nacional dels Mercats i la Competència ha de portar a terme les actuacions que siguin necessàries, en coordinació i cooperació amb altres autoritats reguladores nacionals, amb l'Agència per a la Cooperació dels Reguladors d'Energia i amb el Consell de Reguladors del Mercat Ibèric de l'Electricitat (d'ara endavant, MIBEL), per a la consecució de l'adequat funcionament i supervisió dels criteris i els mecanismes previstos en aquesta Circular.

2. El Ministeri per a la Transició Ecològica ha de participar, en els termes que preveu l'article 23.2, en l'elaboració de les metodologies, les condicions i les regles que s'aprovin en desplegament d'aquesta Circular, en particular, quan quedin afectats els objectius de penetració d'energies renovables, l'eficiència energètica i la seguretat de subministrament.

Article 5. Funcions de l'operador del mercat i de l'operador del sistema.

1. L'operador del mercat i l'operador del sistema han d'elaborar les propostes necessàries per al desplegament de la regulació europea, tal com estableix el capítol X. Així mateix, han de presentar les propostes necessàries per assegurar el bon funcionament del mercat majorista d'electricitat.

2. Els operadors han de publicar de manera actualitzada a les seves pàgines web respectives les metodologies, les condicions, les regles i els procediments que s'adoptin en el marc d'aquesta Circular, tant si el seu abast és europeu, com regional o nacional. Així mateix, han d'establir un mecanisme pel qual permetin als participants en el mercat ser degudament informats de l'estat de les propostes des de l'inici de la seva tramitació.

3. Tant l'operador del sistema com l'operador del mercat han d'establir i mantenir procediments efectius enfocats a detectar possibles incompliments del Reglament (UE) 1227/2011, de 25 d'octubre de 2011, sobre la integritat i la transparència del mercat majorista de l'energia, així com qualsevol altre comportament anòmal que duguin a terme els participants en els mercats que aquests operadors gestionen. Aquests operadors han de trametre informes sobre possibles conductes sospitoses com més aviat millor, després d'haver-los detectat, a la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència per a la seva valoració.

4. Els costos en què incorrin l'operador del sistema i l'operador del mercat, derivats del disseny, el desplegament, la implantació, l'actualització i la gestió dels mecanismes que preveu aquesta Circular, han de ser tinguts en compte en la metodologia de retribució d'aquests operadors a què fan referència l'article 7.1.i) de la Llei 3/2013, de 4 de juny, i l'article 14.11 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, i han de ser reconeguts sempre que siguin considerats raonables, eficaços i proporcionats per la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència.

CAPÍTOL II

Gestió de les congestions en el llarg termini per a les interconnexions d'Espanya-França i Espanya-Portugal

Article 6. Assignació de la capacitat en les interconnexions en el llarg termini.

En l'horitzó de llarg termini, l'assignació de capacitat i la resolució de congestions en les interconnexions Espanya-França i Espanya-Portugal s'ha de dur a terme a través de

l'assignació de drets de capacitat mitjançant subhastes explícites, d'acord amb la metodologia i a la plataforma única previstes al Reglament (UE) 2016/1719.

Article 7. *Mecanisme de subhastes explícites d'assignació de la capacitat en el llarg termini.*

El mecanisme de subhastes explícites ha de seguir el procés següent:

1. L'operador del sistema ha de calcular la capacitat d'intercanvi de les interconnexions, segons el que estableix l'article 9 del Reglament (UE) 2016/1719, en coordinació amb els operadors del sistema portuguès i francès pertanyents a la regió sud-oest d'Europa (South West Europe-SWE) definida a l'empara de l'article 15 del Reglament (UE) 2015/1222. L'operador del sistema ha de tenir en compte la metodologia regional de càlcul de la capacitat d'intercanvi prevista a l'article 10 del Reglament (UE) 2016/1719, així com les metodologies aprovades per tots els reguladors de provisió de dades de generació i consum i del model de xarxa comú, d'acord amb el que preveuen els articles 17 i 18 del Reglament esmentat.

2. La distribució de la capacitat d'intercanvi entre els diferents processos i entre els diferents àmbits temporals de llarg termini s'ha de dur a terme d'acord amb la metodologia que preveu l'article 16 del Reglament (UE) 2016/1719, i s'ha d'evitar que l'assignació total de capacitat doni lloc a un saldo net de programes d'intercanvi que superi la capacitat prevista en el corresponent sentit de flux d'energia en la interconnexió i el període de programació.

3. El tipus de dret de llarg termini, els horitzons temporals i la forma del producte ofert en cada interconnexió han de ser els previstos en el disseny regional dels drets de capacitat de llarg termini, establert a l'article 31 del Reglament (UE) 2016/1719.

4. Les subhastes explícites s'han d'executar d'acord amb el que preveuen les regles europees harmonitzades d'assignació de capacitat de llarg termini (regles HAR-Harmonized Allocation Rules) previstes a l'article 51 del Reglament (UE) 2016/1719 i, si també són aplicables, a l'annex corresponent a la regió SWE. Aquestes subhastes han de tenir lloc a la plataforma única europea [Single Allocation Platform (SAP)] prevista a l'article 48 del Reglament esmentat. El repartiment de costos derivats de l'establiment, el desenvolupament i l'operació de la plataforma s'ha d'establir d'acord amb la metodologia que preveu l'article 59 del Reglament esmentat.

5. L'operador del sistema pot reduir els drets de transmissió a llarg termini per garantir que el funcionament es mantingui dins dels límits de seguretat operativa abans del termini de fermesa diari, i ha de compensar els seus titulars segons l'article 53 del Reglament (UE) 2016/1719.

6. En cas que sigui impossible aplicar les regles anteriors, s'ha d'aplicar un procediment de contingència, segons el que preveu l'article 42 del Reglament (UE) 2016/1719.

7. Els ingressos procedents d'aquestes subhastes corresponents a la interconnexió Espanya-França i Espanya-Portugal tenen la consideració de «rendes de congestió».

8. L'operador del sistema ha d'aplicar la metodologia per a la distribució de les rendes de congestió derivades de les subhastes d'assignació de drets de capacitat de llarg termini, prevista a l'article 57 del Reglament (UE) 2016/1719.

CAPÍTOL III

Mercats a termini no organitzats

Article 8. *Contractes bilaterals físics.*

1. Els participants en el mercat majorista d'electricitat poden formalitzar contractes bilaterals amb lliurament físic de subministrament d'energia elèctrica. Els subjectes que formalitzin aquests contractes han de complir les obligacions previstes per a la resta de

subjectes en les metodologies i les condicions a què es refereix l'article 23, per a la seva participació en els mercats de producció d'energia elèctrica.

2. Les quantitats contractades d'energia elèctrica, així com la nominació afectada a aquestes quantitats, les han de comunicar les parts a l'operador del sistema, i han d'indicar de manera detallada els períodes temporals en què el contracte s'hagi d'executar i els punts de subministrament i consum, a l'efecte de la seva consideració en l'operació del sistema.

CAPÍTOL IV

Mercat diari d'electricitat i gestió de les congestions en l'àmbit diari per a les interconnexions Espanya-França i Espanya-Portugal

Article 9. Mercat diari i acoblament de mercats per a la utilització de la capacitat entre Espanya i França i entre Espanya i Portugal.

1. El mercat diari és aquell en què s'estableixen les transaccions d'adquisició i venda d'energia elèctrica amb lliurament físic per a l'endemà per a cada període de programació.

2. La utilització de la capacitat física per a l'endemà entre Espanya i França i entre Espanya i Portugal, una vegada considerada la capacitat de llarg termini assignada i l'ús de la qual hagi estat nominat, s'ha d'arbitrar a través del mecanisme d'acoblament de mercats diaris, segons el que preveu el capítol 5 del Reglament (UE) 2015/1222.

3. En cas que sigui impossible aplicar el mecanisme d'acoblament de mercats, s'ha d'aplicar un procediment de contingència, segons el que preveu l'article 44 del Reglament (UE) 2015/1222.

4. Els ingressos obtinguts com a resultat de l'assignació de la capacitat en el mercat diari en la interconnexió Espanya-França i Espanya-Portugal tenen la consideració de «rendes de congestió».

5. L'operador del sistema i l'operador del mercat han d'aplicar la metodologia per a la distribució de les rendes de congestió derivades de l'acoblament del mercat diari, segons el que preveu l'article 73 del Reglament (UE) 2015/1222.

Article 10. Acoblament del mercat diari europeu.

El mecanisme d'acoblament del mercat diari europeu ha de seguir el procés següent:

1. L'operador del sistema ha de calcular la capacitat d'intercanvi de cada interconnexió, segons el que estableix l'article 14 del Reglament (UE) 2015/1222, en coordinació amb els operadors dels sistemes portuguès i francès pertanyents a la regió sud-oest d'Europa (South-West Europe-SWE, d'acord amb el seu article 15). Per a això, l'operador del sistema ha de tenir en compte la metodologia regional de càlcul de capacitat d'intercanvi prevista a l'article 20 del Reglament esmentat, així com les metodologies de provisió de dades de generació i consum i del model de xarxa comú, aprovades per tots els reguladors d'acord amb el que preveuen els articles 16 i 17 del Reglament esmentat.

2. Abans de cada sessió del mercat, l'operador del sistema, en col·laboració amb els seus homòlegs francès i portuguès, ha de posar a disposició de l'operador del mercat i publicar la informació relativa a la capacitat d'intercanvi disponible en cada una de les interconnexions, en cada un dels dos sentits de flux, importador i exportador, per a la seva consideració en el procés de casament d'ofertes corresponent.

3. Així mateix, l'operador del sistema ha de posar a disposició de l'operador del mercat, si s'escau, els drets físics de capacitat de les subhastes explícites l'ús dels quals s'hagi fet efectiu, així com els contractes bilaterals existents, per a la seva consideració en el procés de determinació de la capacitat d'intercanvi oferta en el casament del mercat diari.

4. La capacitat d'intercanvi calculada per l'operador del sistema s'ha de declarar ferma en el termini previst en la metodologia desenvolupada a l'empara de l'article 69 del Reglament (UE) 2015/1222.

5. L'operador del mercat, en coordinació amb la resta d'operadors del mercat, ha de tenir en compte, a l'hora de fer el casament del mercat, el que està previst en el Pla de funcions conjuntes dels operadors d'acoblament de mercat, en l'algoritme d'acoblament de mercats, en el procediment de contingència, en la definició de productes negociables i en els límits de preus del mercat, segons el que indiquen els articles 7, 36, 37, 40, i 41 del Reglament (UE) 2015/1222.

6. Si hi ha una reducció de capacitat d'intercanvi després de l'hora en què la capacitat d'intercanvi es declara ferma, la capacitat efectivament assignada en els processos del mercat ha de tenir la consideració de ferma i l'operador del sistema l'ha de garantir, en coordinació amb els seus homòlegs portuguès i francès, d'acord amb la metodologia desenvolupada a l'empara de l'article 35 del Reglament (UE) 2015/1222.

7. Les ofertes de compra i de venda d'energia que es programin en el procés d'acoblament de mercats s'han de liquidar al preu marginal que resulti del casament d'ofertes en la sessió en qüestió, per al corresponent període de programació en la zona espanyola o bé en l'altra zona d'oferta on s'hagi presentat l'esmentada oferta de compra o venda d'energia.

8. El programa d'intercanvi a través de cada interconnexió que resulti del procés d'acoblament dels mercats diaris s'ha de fixar d'acord amb la metodologia desenvolupada a l'empara de l'article 43 del Reglament (UE) 2015/1222.

9. La liquidació del mercat majorista d'electricitat en les zones espanyola i portuguesa i del mercat organitzat de França que resulti del casament d'ofertes, després de l'aplicació del procés d'acoblament dels mercats diaris, ha de donar lloc a uns ingressos iguals en cada hora al producte de la diferència de preus, en valor absolut, entre els mercats que comparteixen la corresponent interconnexió per la capacitat d'intercanvi efectivament assignada en el procés d'acoblament dels mercats diaris. Aquests ingressos s'han de considerar «rendes de congestió» i s'han de gestionar segons el que preveu l'article 68, punts 7 i 8, del Reglament (UE) 2015/1222.

10. L'operador del mercat ha d'efectuar la liquidació dels intercanvis derivats de les transaccions en el mercat diari europeu per a la interconnexió Espanya-Portugal i Espanya-França. En aquest últim cas, la liquidació s'ha d'efectuar en coordinació amb l'entitat o entitats designades a França, o terceres parts que aquestes últimes habilitin.

11. Els cobraments i els pagaments corresponents a la liquidació del flux d'energia en la interconnexió entre Espanya i França i de la renda de congestió que s'hi generi s'han d'efectuar mitjançant l'aplicació del procediment acordat en l'àmbit regional corresponent entre l'operador del mercat ibèric i els seus homòlegs a França, o la tercera part que aquestes habilitin, segons el que preveu l'article 77.2 del Reglament (UE) 2015/1222. El cost assignat a l'operador del mercat ibèric, així com qualsevol diferència econòmica que es pugui produir com a conseqüència de la liquidació de l'energia intercanviada per aplicació de l'acoblament de mercats entre Espanya i França, s'ha de finançar amb càrrec a les rendes de congestió corresponents al sistema elèctric espanyol.

CAPÍTOL V

Mercat intradiari d'electricitat i gestió de les congestions en l'àmbit intradiari per a les interconnexions d'Espanya-França i Espanya-Portugal

Article 11. *Mercat intradiari.*

1. El mercat intradiari és un mercat continu complementat amb subhastes.
2. La utilització de la capacitat física en el mercat intradiari s'ha d'arbitrar a través del mecanisme d'acoblament de mercats amb contractació contínua previst al capítol 6 del Reglament (UE) 2015/1222, denominat mercat intradiari continu europeu, i a través de subhastes paneuropees d'acord amb el mecanisme de fixació del preu de la capacitat

d'intercanvi en l'horitzó temporal del mercat intradiari que reflecteixi la congestió en cas d'escassetat de capacitat, segons el que preveu l'article 55 del Reglament (UE) 2015/1222.

3. Addicionalment, la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, en coordinació amb les autoritats reguladores involucrades, pot aprovar mitjançant una resolució la utilització de subhastes regionals intradiàries complementàries, segons el que preveu l'article 63 del Reglament (UE) 2015/1222. El disseny d'aquestes subhastes ha de ser tal que permeti el seu funcionament combinat amb l'acoblament únic intradiari de contractació contínua i es compleixin els requisits que preveu l'apartat 4 de l'article 63 esmentat.

4. La Comissió Nacional dels Mercats i la Competència ha de revisar, en coordinació amb les autoritats reguladores involucrades, el model adoptat en relació amb les subhastes regionals esmentades i la seva compatibilitat amb el model d'acoblament únic intradiari i les subhastes paneuropees.

5. Els ingressos obtinguts com a resultat de l'assignació de capacitat al mercat intradiari en la interconnexió Espanya-França i Espanya-Portugal tenen la consideració de «rendes de congestió».

6. L'operador del sistema i l'operador del mercat han d'aplicar la metodologia per a la distribució de les rendes de congestió derivades de l'acoblament del mercat intradiari, segons el que preveu l'article 73 del Reglament (UE) 2015/1222.

Article 12. *Acoblament del mercat intradiari continu europeu.*

El mecanisme d'acoblament del mercat intradiari continu europeu ha de seguir el procés següent:

1. L'operador del sistema ha de calcular la capacitat d'intercanvi de cada interconnexió, segons el que estableix l'article 14 del Reglament (UE) 2015/1222, en coordinació amb els operadors dels sistemes portuguès i francès pertanyents a la regió SWE, definida a l'emparrada de l'article 15 del Reglament (UE) 2015/1222. Per a això, l'operador del sistema ha de tenir en compte la metodologia regional de càlcul de capacitat d'intercanvi prevista a l'article 20 del Reglament esmentat, així com les metodologies aprovades per tots els reguladors de provisió de dades de generació i consum i del model de xarxa comú, d'acord amb el que preveuen els articles 16 i 17 del mateix Reglament.

2. L'operador del sistema, en col·laboració amb els seus homòlegs portuguès i francès, ha d'enviar a la plataforma europea de contractació intradiària contínua la informació relativa a la capacitat d'intercanvi disponible i l'ha d'actualitzar sempre que es modifiqui. Així mateix, ha d'enviar després del procés d'acoblament de mercats en l'horitzó diari i, si s'escau, després de les subhastes implícites intradiàries d'àmbit regional els programes d'intercanvi en la interconnexió entre Espanya i Portugal i entre Espanya i França en cada un dels sentits de flux, importador i exportador, per a la seva consideració en aquest procés.

3. L'operador del mercat, en coordinació amb la resta d'operadors del mercat, ha de tenir en compte, a l'hora de gestionar la contractació contínua intradiària, la capacitat d'intercanvi disponible i els programes d'intercanvi en les diferents interconnexions enviada pels operadors del sistema, en la plataforma europea de contractació intradiària contínua, la qual ha de garantir en tot moment que el saldo net dels programes d'intercanvi no superi la capacitat prevista en la corresponent interconnexió, sentit de flux d'energia i període de programació, d'acord amb el que preveu el Pla de funcions conjuntes dels operadors de mercat, amb l'algorisme de contractació contínua, amb la metodologia de contingència, amb la definició de productes negociables i amb els límits de preus del mercat, segons el que indiquen els articles 7, 36, 37, 53 i 54 del Reglament (UE) 2015/1222.

4. Les ofertes de compra i de venda d'energia que es contractin en la plataforma europea de contractació intradiària contínua s'han de liquidar al preu de cada una de les transaccions que resultin del casament de les esmentades ofertes de compra i venda.

5. El programa resultant per la interconnexió s'ha de fixar d'acord amb la metodologia desenvolupada a l'emparrada de l'article 56 del Reglament (UE) 2015/1222.

6. L'operador del mercat ha d'efectuar la liquidació dels intercanvis derivats de les transaccions en el mercat intradiari continu europeu per a la interconnexió Espanya-Portugal i Espanya-França. En aquest últim cas, la liquidació s'ha d'efectuar en coordinació amb els operadors del mercat responsables de la liquidació segons el procediment acordat, o terceres parts habilitades per aquests últims, segons el que preveu l'article 77.2 del Reglament (UE) 2015/1222.

7. Els cobraments i els pagaments corresponents a la liquidació del flux d'energia en la interconnexió entre Espanya i França que s'hi generi s'han d'efectuar mitjançant l'aplicació del procediment acordat en l'àmbit regional corresponent entre l'operador del mercat i els altres operadors del mercat europeus responsables de la liquidació, o els representants d'aquests, segons el que preveu l'article 77.2 del Reglament (UE) 2015/1222. El cost assignat a l'operador del mercat, així com qualsevol diferència econòmica que es pugui produir en el mercat intradiari com a conseqüència de la liquidació de l'energia intercanviada o per incidències que provoquin desquadraments de programa, s'ha de finançar amb càrrec a cada una de les rendes de congestió corresponents al sistema elèctric espanyol, segons correspongui.

8. Si hi ha una reducció de capacitat d'intercanvi respecte a l'assignada en els processos de casament, aquesta última ha de tenir la consideració de ferma i l'operador del sistema l'ha de garantir, en coordinació amb els operadors dels sistemes elèctrics portuguès i francès, d'acord amb la metodologia desenvolupada a l'empara de l'article 35 del Reglament (UE) 2015/1222.

Article 13. Acoblament de mercats en l'àmbit intradiari a través de subhastes regionals complementàries.

El mecanisme de subhastes regionals complementàries per a la interconnexió Espanya-Portugal previst a l'article 63 del Reglament (UE) 2015/1222 ha de seguir el procés següent:

1. L'operador del sistema ha de calcular la capacitat d'intercanvi de la interconnexió, segons el que estableix l'article 14 del Reglament (UE) 2015/1222, en coordinació amb l'operador del sistema portuguès pertanyent a la regió SWE, definida d'acord amb l'article 15 del Reglament (UE) 2015/1222. Per a això, l'operador del sistema ha de tenir en compte la metodologia regional de càlcul de capacitat d'intercanvi prevista a l'article 20 del Reglament esmentat, així com les metodologies, aprovades per tots els reguladors, de provisió de dades de generació i consum i del model de xarxa comú, d'acord amb el que preveuen els articles 16 i 17 del mateix Reglament.

2. Abans de cada subhasta, l'operador del sistema, en col·laboració amb el seu homòleg portuguès, ha de posar a disposició de l'operador del mercat la informació relativa a la capacitat d'intercanvi disponible en la interconnexió en cada un dels dos sentits de flux, importador i exportador, per a la seva consideració en el procés de casament d'ofertes corresponent. L'operador del mercat ha de tenir al seu torn en compte el programa d'intercanvi resultant de les assignacions ocorregudes abans de cada subhasta i ha de garantir en tot moment que el saldo net dels programes d'intercanvi no superi la capacitat prevista en la interconnexió, en cada un dels sentits de flux d'energia i període de programació.

3. Les ofertes de compra i de venda d'energia que es programin en les subhastes s'han de liquidar al preu marginal resultant del casament d'ofertes en cada sessió, per al corresponent període de programació en la zona espanyola o bé en aquella altra zona d'oferta on s'hagi presentat l'oferta de compra o venda d'energia.

4. La liquidació del mercat majorista d'electricitat després de l'aplicació del procés de subhasta ha de donar lloc a uns ingressos iguals en cada hora al producte de la diferència de preus, en valor absolut, entre les zones de preu que comparteixen la corresponent interconnexió per la capacitat d'intercanvi efectivament assignada en el casament. Aquests ingressos s'han de considerar «renda de la congestió» i s'han de gestionar segons el que preveuen els apartats 7 i 8 de l'article 68 del Reglament (UE) 2015/1222.

5. L'operador del mercat ha d'efectuar la liquidació dels intercanvis derivats de les transaccions en les subhastes intradiàries per a la interconnexió Espanya-Portugal.

6. Si hi ha una reducció de capacitat d'intercanvi respecte a l'assignada en els processos de casament, aquesta última ha de tenir la consideració de ferma i l'operador del sistema l'ha de garantir, en coordinació amb el seu homòleg portuguès.

7. L'operador del mercat ha de comunicar a l'operador del sistema la capacitat assignada com a resultat de cada subhasta regional. L'operador del sistema, en coordinació amb el seu homòleg portuguès, ha de facilitar l'esmentada informació a la plataforma de contractació intradiària contínua, per a la seva consideració per al mercat intradiari continu.

CAPÍTOL VI

Gestió de les interconnexions amb tercers països

Article 14. *Gestió de les interconnexions amb tercers països.*

1. L'operador del sistema ha de posar a disposició de l'operador del mercat, almenys una setmana abans de l'obertura del mercat diari, la capacitat màxima d'importació i exportació amb cada una de les interconnexions internacionals no comunitàries per a cada període de programació.

2. L'operador del sistema ha de fer públiques les capacitats d'intercanvi previstes per a cada sentit de flux d'energia en cada interconnexió internacional no intracomunitària, i per a cada període de programació.

3. La participació de subjectes, sempre que impliqui un flux d'energia elèctrica a través de les interconnexions internacionals d'Espanya amb tercers països i s'actui en el marc de l'autorització administrativa prevista a l'article 11 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, relativa als intercanvis d'energia elèctrica a través de les interconnexions amb tercers països, s'ha de comunicar a la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència i als operadors del sistema i del mercat.

4. L'operador del sistema ha de rebre dels subjectes del mercat autoritzats per a la realització d'intercanvis internacionals d'energia a través de cada una d'aquestes interconnexions les comunicacions d'execució diària, amb detall per període de programació, dels contractes bilaterals amb lliurament físic en ús de les capacitats d'intercanvi d'energia d'aquestes interconnexions internacionals. Aquesta comunicació dels subjectes a l'operador del sistema s'ha d'efectuar el dia anterior al del subministrament, amb respecte dels terminis de temps i mitjançant els mitjans d'enviament d'informació que a aquest efecte s'estableixin en els procediments d'operació aplicables.

Article 15. *Gestió de la interconnexió Espanya-el Marroc en l'horitzó diari.*

La gestió de la capacitat d'intercanvi en la interconnexió amb el Marroc s'ha de dur a terme mitjançant l'aplicació del procediment següent:

1. Abans del tancament del mercat diari, i en funció del volum comunicat total d'energia d'execució de contractes bilaterals físics a través de la interconnexió amb el sistema elèctric marroquí, l'operador del sistema ha de determinar el valor màxim de capacitat disponible per a transaccions de mercat en cada un dels dos sentits de flux d'energia, i per a cadascun dels períodes de programació de l'endemà. Aquest valor ha de ser superior, o en el límit igual, al 50% de la capacitat d'intercanvi publicada per l'operador del sistema per a aquest mateix període de programació i sentit de flux d'energia.

2. Abans de cada sessió del mercat, l'operador del sistema ha de posar a disposició de l'operador del mercat i publicar la informació relativa a la capacitat d'intercanvi disponible en la interconnexió amb el sistema marroquí, en cada un dels dos sentits de flux, importador i exportador, per a la seva consideració en el procés de casament d'ofertes corresponent.

3. En el procés de casament d'ofertes del mercat d'electricitat s'ha de procedir a l'assignació de les ofertes mitjançant l'algoritme d'ajust, respectant el valor màxim de capacitat disponible per a transaccions de mercat en cada un dels dos sentits de flux d'energia en la interconnexió.

4. En cas que el saldo de les ofertes casades en el mercat diari en cada interconnexió internacional no intracomunitària sigui inferior al valor màxim de la corresponent capacitat d'intercanvi disponible per a les transaccions de mercat, la capacitat no ocupada es pot utilitzar per a l'acceptació de contractes bilaterals amb lliurament físic a través de la interconnexió esmentada, quan aquestes hagin superat el 50% de la capacitat d'intercanvi publicada per a aquest període de programació, en el sentit de flux d'energia corresponent, sempre amb respecte dels valors de capacitat d'intercanvi calculats i publicats per l'operador del sistema.

5. En cas que el conjunt de comunicacions d'execució diària de contractes bilaterals amb lliurament físic a través de la interconnexió esmentada, rebut per l'operador del sistema, superi el valor de la capacitat d'intercanvi disponible en el corresponent període de programació i sentit de flux d'energia, una vegada descomptada la capacitat ocupada pel conjunt d'ofertes casades en la sessió del mercat en qüestió, l'operador del sistema ha de procedir a l'adjudicació de la capacitat disponible en la interconnexió als contractes bilaterals amb lliurament físic, i ha d'utilitzar per a això les ofertes específiques per a l'assignació de capacitat, expressades en €/MW, que han presentat a l'operador del sistema els titulars d'aquests contractes bilaterals amb lliurament físic, juntament amb la comunicació d'execució diària d'aquests.

6. En aquest cas, la capacitat s'ha d'assignar als contractes bilaterals amb lliurament físic comunicats, a partir de l'oferta de preu superior fins a arribar a aquella que completi la capacitat. El preu de l'última oferta assignada en cada període de programació i sentit de flux d'energia estableix el preu marginal de l'assignació de capacitat en el període de programació corresponent, preu que ha d'utilitzar l'operador del sistema per a la liquidació de l'assignació de capacitat d'intercanvi als contractes bilaterals amb lliurament físic mitjançant aquest procediment de subhasta competitiva.

7. L'assignació de drets d'ús de capacitat d'intercanvi als contractes bilaterals amb lliurament físic en aquest procés de subhasta genera una obligació de pagament ferma per al subjecte adjudicatari que ha de ser funció del preu resultant en la subhasta d'assignació i dels drets d'ús de la capacitat d'intercanvi assignats en aquest mateix sentit de flux d'energia. No hi ha d'haver cap pagament per l'assignació de capacitat en els casos en què el total de sol·licituds de contractes bilaterals amb lliurament físic no arribi a superar la capacitat oferta en la subhasta en el mateix sentit de flux d'energia.

Article 16. *Gestió de la interconnexió Espanya-el Marroc en l'horitzó intradiari.*

1. L'operador del sistema ha de posar a disposició de l'operador del mercat l'actualització de la informació relativa a la capacitat màxima d'importació i d'exportació disponible en la interconnexió Espanya-el Marroc després del mercat diari, per a la seva consideració en el procés de casament d'ofertes de les subhastes regionals complementàries.

2. En el procés de casament d'ofertes del mercat intradiari de subhastes regionals complementàries s'han d'assignar aquelles mitjançant l'algoritme d'ajust destinat a aquest efecte, atenent en cada període de programació l'ordre de mèrit de les ofertes presentades en la sessió en qüestió i respectant el valor màxim de capacitat disponible en cada un dels dos sentits de flux d'energia en la interconnexió.

Article 17. *Gestió de la interconnexió Espanya-Andorra.*

La gestió de la capacitat d'intercanvi entre Espanya i Andorra s'ha de dur a terme considerant el sistema elèctric andorrà com a part integrada en la zona de preu espanyola, respectant en tot moment que el programa d'intercanvi resultant no superi el valor de la

capacitat d'intercanvi màxima admissible comunicada per l'operador del sistema per al període corresponent.

Article 18. Liquidació dels processos de gestió de congestions en les interconnexions internacionals no intracomunitàries.

Els ingressos que, si s'escau, es derivin d'aquests mecanismes corresponents a les interconnexions internacionals no intracomunitàries s'han de destinar íntegrament al sistema elèctric espanyol.

CAPÍTOL VII

Serveis de balanç del sistema elèctric i resolució de restriccions tècniques

Article 19. Mercats de balanç i resolució de restriccions tècniques.

El desenvolupament dels mercats de balanç i la resolució de les restriccions tècniques que sorgeixin s'han d'ajustar a les prescripcions següents:

1. A partir del resultat dels mercats i de la contractació bilateral d'energia amb lliurament físic, l'operador del sistema, amb l'objecte de garantir la seguretat del subministrament, ha de determinar les restriccions tècniques internes que puguin afectar l'execució del programa previst, així com portar a terme les actuacions necessàries per evitar-les.

2. L'operador del sistema és responsable de la gestió dels mercats de serveis de balanç prestats pels proveïdors d'aquests serveis per garantir l'equilibri adequat entre la generació i la demanda, i la seguretat i la qualitat del subministrament elèctric. El proveïdor de serveis de balanç és el participant que, prèviament habilitat per l'operador del sistema, subministra energia de balanç i aporta reserva per al balanç a l'operador del sistema.

3. Els proveïdors de serveis de balanç han d'estar habilitats per presentar ofertes d'energia de balanç i de reserva de balanç d'acord amb el que preveuen els articles 159 i 162 del Reglament (UE) 2017/1485, i han de complir les condicions previstes en les metodologies a què es refereix l'article 18 del Reglament (UE) 2017/2195. El procés d'habilitació ha d'assegurar la participació no discriminatòria en aquests serveis de tots els subjectes del mercat.

4. Qualsevol proveïdor de serveis de balanç té dret a presentar a l'operador del sistema les ofertes d'energia de balanç corresponents a productes estàndard i/o productes específics, segons el que preveuen els articles 25 i 26 del Reglament (UE) 2017/2195.

5. Després de l'aprovació dels marcs d'aplicació de les plataformes europees per a l'intercanvi d'energies de balanç previstes als articles 19, 20 i 21 del Reglament (UE) 2017/2195, l'operador del sistema pot elaborar una proposta per definir i utilitzar productes específics d'energia de balanç i de reserva de balanç.

L'operador del sistema ha d'utilitzar les plataformes europees per a l'intercanvi de les energies de balanç procedents de reserves de substitució, de reserves de recuperació de la freqüència amb activació manual, de reserves de recuperació de la freqüència amb activació automàtica i de compensació de desequilibris, segons es defineixen als articles 19, 20, 21 i 22 del Reglament (UE) 2017/2195, i s'ha d'esforçar a cobrir les seves necessitats d'energies de balanç a partir d'aquestes.

6. Els preus de les energies de balanç i de la capacitat de la interconnexió assignada per a l'intercanvi d'energies de balanç que resultin de l'activació d'ofertes s'han de determinar d'acord amb el que preveu l'article 30 del Reglament (UE) 2017/2195.

7. L'operador del sistema ha de liquidar els volums activats d'energia de balanç, calculats de conformitat amb el que disposa l'article 45 del Reglament (UE) 2017/2195, amb els proveïdors de serveis de balanç corresponents.

L'operador del sistema ha de liquidar amb altres operadors del sistema els intercanvis d'energia que es derivin d'aquests mercats, incloses si s'escau les rendes de congestió,

segons el que disposen, entre d'altres, els articles 50 i 51 del Reglament (UE) 2017/2195 i les metodologies de desplegament.

8. En temps real, cada subjecte de liquidació responsable del balanç s'ha d'esforçar per aconseguir el balanç o contribuir al fet que el sistema elèctric estigui en equilibri, segons les condicions relatives al sistema de balanç previstes a l'article 18 del Reglament 2017/2195.

9. L'operador del sistema ha de liquidar a cada subjecte de liquidació responsable del balanç, per a cada període de liquidació dels desviaments, el preu corresponent dels desviaments, segons el que disposen els articles 49, 52, 53, 54 i 55 del Reglament (UE) 2017/2195.

10. Cada subjecte de liquidació responsable del balanç ha de respondre finançament dels desviaments que ha de liquidar l'operador del sistema, i ha de complir les condicions que preveu l'article 18 del Reglament (UE) 2017/2195.

11. La Comissió Nacional dels Mercats i la Competència pot establir mitjançant una resolució les conseqüències en cas d'incompliment de les condicions aplicables a un subjecte de liquidació responsable de balanç, tal com preveu l'article 18.6.i) del Reglament (UE) 2017/2195. Entre aquestes conseqüències, s'ha de preveure la suspensió temporal del subjecte com a participant del mercat, que pot acordar la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència com a mesura provisional, en el marc dels procediments sancionadors que tramiti a partir de la denúncia que rebí dels operadors del sistema i del mercat, o quan tingui coneixement dels fets per altres vies.

Article 20. *Fermesa i seguretat dels intercanvis internacionals.*

1. Excepte en situacions de força major, tal com es defineixen a l'article 2 del Reglament (UE) 2015/1222, l'operador del sistema ha de garantir, en coordinació amb els seus homòlegs portuguès i francès, la fermesa dels programes d'intercanvis internacionals d'energia que hagin adquirit la consideració de fermes.

2. En cas que hi hagi una reducció de la capacitat d'intercanvi amb afectació a programes d'intercanvi d'energia que tinguin la consideració de fermes, l'operador del sistema ha de garantir de manera coordinada amb l'operador del corresponent sistema elèctric veí, excepte en cas de força major, la fermesa dels programes d'intercanvi, d'acord amb la metodologia desenvolupada a l'empara de l'article 35 del Reglament (UE) 2015/1222.

3. En els casos en què la fermesa dels programes d'intercanvis internacionals d'energia es garanteixi mitjançant accions coordinades de balanç, el cost d'aquestes accions s'ha d'obtenir de la diferència entre els costos i els ingressos en els respectius sistemes elèctrics derivats dels desviaments respecte al programa associats a la corresponent acció coordinada de balanç. El valor de cost net resultant s'ha de repartir entre els sistemes elèctrics afectats d'acord amb la metodologia desenvolupada a l'empara de l'article 74 del Reglament (UE) 2015/1222.

CAPÍTOL VIII

Gestió de l'operació del sistema

Article 21. *Gestió de l'operació del sistema.*

Per tal de garantir la seguretat de l'operació del sistema, l'operador del sistema ha d'aplicar els requisits comuns establerts a escala europea segons el Reglament (UE) 2017/1485. En particular:

1. L'operador del sistema ha d'informar la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència sobre el bloc de control freqüència-potència en què el sistema elèctric peninsular espanyol està enquadrat. La determinació de blocs de control freqüència-

potència per zona síncrona s'ha d'adoptar segons el que disposa l'article 141(2) del Reglament (UE) 2017/1485.

2. L'operador del sistema, de manera acordada amb els gestors de la xarxa de distribució, ha d'aplicar els requisits organitzatius i ha de preveure les funcions i les responsabilitats relacionades amb l'intercanvi de dades relatives a la seguretat del sistema entre instal·lacions de generació i demanda i gestors de la xarxa que es determinin segons el que disposa l'article 40.6 del Reglament (UE) 2017/1485.

3. Per tal d'estandarditzar les anàlisis de la seguretat de l'operació i determinar la rellevància de les instal·lacions per a la coordinació d'indisponibilitats, l'operador del sistema s'ha de coordinar amb la resta d'operadors del sistema europeu segons el que disposen els articles 75 i 84 del Reglament (UE) 2017/1485. Les disposicions comunes per a la coordinació d'anàlisis regionals de seguretat a escala de regió de càlcul de capacitat s'han de determinar segons el que disposa l'article 76 del Reglament (UE) 2017/1485.

4. En cas que sigui necessari, l'operador del sistema ha de requerir els criteris d'inèrcia mínima a escala d'àrea síncrona segons el que disposa l'article 39.3.b) del Reglament (UE) 2017/1485.

5. L'operador del sistema ha d'aplicar els processos necessaris per a l'elaboració del model de xarxa comú, segons el que disposen els articles 67.1 i 70 del Reglament (UE) 2017/1485.

6. Amb vista a harmonitzar diferents aspectes operacionals, l'operador del sistema ha de seguir els acords operatius de la zona síncrona, que s'han de desenvolupar segons el que disposa l'article 118 del Reglament (UE) 2017/1485. A escala de bloc de control freqüència-potència, les condicions incloses en els acords operatius de bloc freqüència-potència s'han de dur a terme segons el que disposa l'article 119 del Reglament (UE) 2017/1485.

7. Quan els valors calculats per al període d'un any natural, respecte als paràmetres objectiu de la qualitat de la freqüència o els paràmetres objectiu de l'error de control de la recuperació de la freqüència, es desviïn dels objectius establerts per a la zona síncrona o per al bloc de control freqüència-potència, l'operador del sistema s'ha de coordinar amb els operadors de la zona síncrona rellevant o del bloc de control freqüència-potència rellevant per establir mesures de mitigació per zona síncrona o control de freqüència-potència segons el que disposa l'article 138 del Reglament (UE) 2017/1485.

CAPÍTOL IX

Emergència i reposició del servei elèctric

Article 22. Emergència i reposició del servei.

Per tal de garantir la continuïtat de les transaccions d'energia elèctrica durant les fases d'emergència i reposició del sistema, i de definir la suspensió del mercat quan sigui necessari, l'operador del sistema i l'operador del mercat han de seguir els criteris que recull a escala europea el Reglament (UE) 2017/2196. En particular:

1. L'operador del sistema, en coordinació amb l'operador del mercat i els subjectes que preveu l'article 35 del Reglament (UE) 2017/2196, pot suspendre temporalment les activitats del mercat de conformitat amb les regles de suspensió elaborades segons el que disposa l'article 36 del Reglament esmentat.

2. L'operador del sistema, en coordinació amb l'operador del mercat i els subjectes que preveu l'article 37 del Reglament (UE) 2017/2196, ha d'iniciar el procediment de restabliment de les activitats de mercat suspeses de conformitat amb les regles de restabliment elaborades segons el que disposa el Reglament esmentat.

3. La liquidació de desviaments i d'energies de balanç en cas de suspensió de les activitats de mercat s'ha de determinar segons el que disposa l'article 39.1 del Reglament (UE) 2017/2196.

CAPÍTOL X

Aprovació de metodologies, condicions, regles de funcionament dels mercats i procediments d'operació i projectes de demostració

Article 23. *Procediment d'aprovació.*

1. La Comissió Nacional dels Mercats i la Competència ha d'aprovar mitjançant una resolució les metodologies adoptades en l'àmbit de coordinació dels reguladors europeus la tramitació de les quals estigui prevista a la normativa europea, segons el procediment que preveuen els reglaments aplicables, llevat que aquests reglaments prevegin una metodologia amb un desenvolupament que es dugui a terme en l'àmbit nacional, supòsit en el qual és aplicable el que preveu l'apartat següent.

2. Quan, en el marc de les competències assignades a la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, sigui necessari aprovar alguna previsió relativa al mercat majorista d'electricitat o a la gestió de la seguretat del sistema el procés de tramitació de la qual no estigui recollit a la normativa europea o que sigui d'àmbit nacional, o quan sigui necessari aprovar especificacions de detall de les metodologies previstes en aquesta Circular, s'ha d'aplicar el procediment següent:

a) Els operadors han de presentar a la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència les propostes necessàries per a la implementació de les metodologies i les condicions.

b) Els operadors, sota la supervisió de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, han de facilitar la participació dels subjectes interessats en el desenvolupament de les propostes que s'efectuïn en el marc d'aquesta Circular, des del començament de la seva elaboració, mitjançant grups de treball. Entre les parts interessades, s'ha de comptar amb els distribuïdors, els generadors, els comercialitzadors i els representants dels consumidors.

c) Els operadors han de consultar els subjectes interessats sobre les seves propostes, durant un període no inferior a un mes, llevat que un termini diferent es justifiqui degudament per raons d'urgència.

d) Els operadors del mercat i del sistema han de tenir en compte els punts de vista dels subjectes interessats que resultin de les consultes i dels processos de participació, abans de la tramesa de les seves propostes al regulador per a la seva aprovació. En aquesta tramesa s'ha d'incloure una memòria justificativa degudament raonada de la inclusió o no dels punts de vista que resultin de la consulta a què es refereix l'apartat anterior; així mateix, la memòria ha de justificar les solucions previstes i analitzar-ne els possibles impactes. Els operadors han de publicar a la seva pàgina web tant la proposta presentada com les justificacions esmentades.

e) En cas que la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència requereixi una modificació de les propostes presentades de conformitat amb els apartats anteriors, els operadors han de presentar, en el termini de dos mesos des del requeriment, una nova proposta per a la seva aprovació, llevat que un termini diferent es justifiqui degudament per raons d'urgència.

f) En cas que les propostes dels operadors no compleixin les condicions necessàries per ser aprovades, la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència pot iniciar un procediment a l'efecte d'elaborar una nova proposta amb la participació dels diferents agents involucrats.

g) Les propostes s'han de trametre al Ministeri per a la Transició Ecològica perquè, en el marc de les seves competències, pugui emetre un informe en els termes que preveu l'article 80.4 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

h) Les metodologies i les condicions a què es refereix aquest apartat s'han d'aprovar mitjançant una resolució de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, amb el tràmit d'audiència previ. En particular, les especificacions de detall de les metodologies

previstes als capítols II al IX s'han de considerar regles de funcionament dels mercats diari i intradiari d'electricitat, i procediments d'operació.

Les resolucions que aprovi la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència s'han de publicar al «Butlletí Oficial de l'Estat» d'acord amb el que estableixen l'article 7.1, últim paràgraf, i article 7.38, de la Llei 3/2013, de 4 de juny.

i) Els operadors han de proposar, d'ofici o a instàncies de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, les modificacions de les metodologies i les condicions vigents que permetin un funcionament millor dels mercats de producció d'electricitat, així com la seva adequació a la normativa comunitària. Aquestes modificacions han de seguir el procediment de tramitació que preveu aquest article.

3. Sense perjudici del que estableix el paràgraf segon de la lletra h) de l'apartat anterior, la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència ha de publicar a la seva pàgina web les resolucions aprovades en virtut d'aquest article que estiguin en vigor, juntament amb les metodologies que s'aprovin en l'àmbit europeu, estructurades per matèries, a fi de facilitar el coneixement de la regulació aplicable pel que fa al funcionament del mercat majorista d'electricitat i la gestió de l'operació del sistema.

Article 24. *Projectes de demostració reguladors.*

La Comissió Nacional dels Mercats i la Competència ha d'aprovar mitjançant una resolució les condicions i els requisits per a l'execució dels projectes de demostració que puguin contribuir a la millora del funcionament del mercat majorista d'electricitat i de l'operació del sistema, sempre que es compleixin els criteris següents:

- a) El producte o el servei objecte del projecte sigui innovador, no s'estigui oferint actualment al mercat o sigui diferent al model que s'utilitza actualment.
- b) El sol·licitant pugui demostrar que la innovació té beneficis per al consumidor.
- c) L'operador del sistema o, si s'escau, el gestor de la xarxa de distribució justifiqui l'absència de riscos per a l'operació del sistema o per a la xarxa de distribució afectada, respectivament.
- d) Hi hagi algun requisit en la normativa que impedeixi la implantació de la innovació.
- e) Hi hagi un pla perfectament desenvolupat per provar la innovació. El pla ha d'incloure objectius clars, criteris i indicadors d'èxit i un termini concret d'execució que no pot ser superior a trenta-sis mesos.

Disposició transitòria primera. *Accions coordinades de balanç.*

Fins a l'entrada en vigor de les metodologies d'accions coordinades de balanç previstes als articles 35 i 74 del Reglament (UE) 2015/1222, els costos totals resultants de les accions coordinades de balanç, programades de comú acord pels operadors dels dos sistemes que comparteixen la interconnexió corresponent, s'han de repartir al 50% entre els sistemes esmentats.

Disposició transitòria segona. *Plataforma europea per a l'intercanvi de l'energia de balanç procedent de reserves de substitució (Balit).*

Fins a l'inici de l'operació de la plataforma de serveis transfronterers de balanç prevista a l'article 19 del Reglament (UE) 2017/2195 per a l'intercanvi de les energies de balanç procedents de reserves de substitució, és aplicable el que preveu la Resolució de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència de 6 de juny de 2018, per la qual s'aproven les especificacions i els procediments de desenvolupament de la metodologia de subhastes regionals intradiàries complementàries entre Espanya i Portugal prevista a l'article 63 del Reglament (UE) 2015/1222.

Disposició transitòria tercera. *Aplicació transitòria de les regles de funcionament del mercat i els procediments d'operació.*

Fins que la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència aprovi les metodologies i les condicions, les regles de funcionament dels mercats i els procediments d'operació a què es refereix l'article 23, continuen sent aplicables les actuals regles de funcionament dels mercats diari i intradiari de producció d'energia elèctrica i els procediments d'operació vigents actualment, incloses les metodologies i les condicions ja aprovades per la Comissió a l'empara de la normativa europea reguladora d'aquesta matèria.

Disposició derogatòria única.

Queda derogada la Circular 2/2014, de 12 de març, de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, mitjançant la qual s'estableix la metodologia relativa a l'accés a les infraestructures transfrontereres, inclosos els procediments per assignar capacitat i gestionar la congestió, així com la metodologia relativa a la prestació de serveis de balanç entre sistemes gestionats per diferents operadors del sistema.

Disposició final única. *Entrada en vigor.*

Aquesta Circular entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 20 de novembre de 2019.–El president de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, José María Marín Quemada.